

Fåglarna i Svalövs kommun 2024

Text och foto:

Johan Gustafsson

Återigen är det dags att sammanfatta ett år bland fåglarna i vår kommun. Bilden här bredvid är ett bra exempel på vilka förändringar som sker i faunan. Två arter som för 30 år sedan vore sensationer hos oss ses här på samma bild från Bolshus. Sångsvanen

som tidigare bara häckade i Norrland häckar nu regelbundet i kommunen och fick i Svenstorp en unge som klarat sig till flygfärdig. Till höger syns en ägretthäger, en art som expanderat från sydöstra Europa och nu häckar på några platser i Sverige och också syns regelbundet i Svalöv.

Årets rapport bygger liksom tidigare på det som finns rapporterat i Artportalen och jag vill tacka alla som bidragit med era observationer där och uppmana alla att lägga in det ni ser. Om fler rapporterar får vi en bättre bild av vad som händer i fågelvärlden. Under året har 176 arter noterats vilket är ett ganska svagt resultat om man jämför med de senaste åren. Stora delar av kommunen är dock dåligt täckta – det finns mer att upptäcka!

Nya arter

Efter två år på rad utan att det sågs någon ny art i kommunen blev det i år två nya arter, pungmes och busksångare. Dessa fynd presenteras i listan nedan. Dessutom kan en tredje art föras in på listan och det gäller en fjälluggla som sågs år 2000. Mer om detta fynd kan du läsa i slutet av rapporten. Totalt har nu 254 arter konstaterats i Svalövs kommun

Arter som saknas

Lika intressant men tråkigare är att konstatera vilka arter som saknats under året. En del av dessa är ju sådana som man inte skall förvänta sig varje år men några intressanta påpekande kan göras:

- Svarthalsad dopping häckade under några år i Bokholmen men tycks ha övergivit lokalen igen. Arten har ofta dykt upp och häckat några år i nyanlagda eller restaurerade våtmarker. Det finns ju några sådana i kommunen som vi kan hoppas på.
- Småfläckig sumphöna glädde oss med flera spelande individer under två år i Bokholmen men har sedan inte setts eller hörts. Varför?
- Kornknarr hördes senast 2022. Eftersom den är utpräglad nattaktiv är det lätt att missa men arten tycks ha det svårt i Sverige överhuvudtaget.
- Svart stork har setts under flera år på Söderåsen och det spekuleras i om den häckar. 2024 saknas rapporter men det kan ju också bero på att observatörerna väljer att dölja sina rapporter. Vi fortsätter att spana kommande sommar!

- Sidensvansens uppträdande varierar kraftigt från år till år. Under de senaste vintrarna har den varit ovanlig i kommunen och 2024 saknas den helt. Vi får hoppas på kommande vintrar för nya invasioner.
- Snösparv ses de flesta vintrar i kommunen även om det oftast är få individer och fynd. 2024 är det tredje året under 2000-talet utan fynd. Kan det bero på klimatförändringarna?
- Tallbit är en typisk invasionsart dvs den uppträder bara vissa år utanför sitt utbredningsområde. 2019 var det en stor sådan invasion i södra Sverige och vi fick några fynd också i Svalöv. 2024 var det åter en stor spridning från norra Sverige med bland annat många fynd i Småland men de tycks inte ha passerat den skånska gränsen så inga fynd detta år i Svalöv

Intressanta fynd 2024

Prutgås – Arten sträcker under våren över landskapet men oftast på natten och därför är det ont om rapporter men under 2024 finns två fynd av sträckande prutgäss:

- 5 ex Svenstorp 18/5 (Märta Palmer)
- 10 ex Bare mosse 19/5 (David Sanguineti m fl)

Vitkindad gås – uppträder ofta i enormt stora flockar som flyttar sig efter var det finns bäst bete. Riktigt stora flockar saknas i kommunen i år

- 2000 ex förbiflygande Bare mosse 4/11 (*Johan Gustafsson*) största flocken under året.

Bläsgås – ovanligt många observationer under året

- 320 ex Trolleholmssjön 13/3 (*Johan Gustafsson*) är största flocken under året i kommunen.

Tillägg till tidigare år:

- 650 ex Asks våtmark 27/2 2023 (*Mattias Olsson*) största flocken hittills i kommunen.

Spetsbergsgås – Som vanligt är det ovanligt med fynd av denna gås även om det nyligen varit några år med rekordantal. Två fynd från början av året och inga under hösten.

- 3 ex Torrlösa 1/1 (*Karl-Erik Karlsson*)
- 1 ex Trolleholm 19-20/2 (*Johan Gustafsson*)

Mindre sångsvan – Två fynd under senare delen av hösten.

- 4 ex Bare mosse 4/11 (*Johan Gustafsson*)
- 1-2 ex Trolleholmssjön 27-28/11 (*Karl-Erik Karlsson, Tommy Jonsson*)

Sångsvan – Enstaka häckningar kan konstateras i kommunen. Paret i Bolshus (där honan är individmärkt som unge på Söderåsen) som misslyckats med häckningar i flera år fick i år en unge som nådde flygg ålder. Den ena föräldern fanns vid årets slut kvar med den vuxna ungen i området, den andra föräldern har förolyckats.

- 200 ex Trolleholm 28/11 (*Tommy Jonsson*) största flocken under året.

Årta – Ett enda fynd under året under häckningstid.

- 1 hane Prästafäladen 5/6 (*Magnus Svensson*)

Snatterand – Fynd under lämplig häckningstid finns från Bokholmen men ingen häckning har konstaterats. Några fynd under vintertid:

- 1 hona Trolleholm 5/2 (*Mattias Olsson, Tommy Jonsson*)
- 1 par Bokholmen 24/2 (*Johan Gustafsson*)
- 24 ex rastande Trolleholm 1/12 (*Jonny Johansson*)
- 6 ex Bokholmen 28/12 (*Johan Gustafsson*)

Snatterand hane

Stjärtand Tre fynd under året:

- 1 hona Trolleholmssjön 7-11/10 (*Karl-Erik Karlsson m fl*)
- 1 ex 26/10 Bokholmen (*Johan Gustafsson*)
- 1 par 18/11 Bokholmen (*Johan Gustafsson*)

Brunand – endast enstaka individer under våren i Trolleholmssjön där den vissa år rastat i stora antal.

Salskrake – som vanligt enstaka fynd i sjöar under vintern men också ett sent fynd när den borde befunnit sig på nordligare breddgrader.

- 1 hane sågs vid flera tillfällen 25/4 – 15/5 i Bokholmen (*Johan Gustafsson, David Olausson*). Sällskapade med en kniphona.

5 av 7 salskrakshananar i Trolleholmssjön den 30/12. Platsen är nog den viktigaste för fynd av arten i kommunen.

Vaktel Många rapporter om spelande hanar i år. De flesta rapporterna gäller åkern söder om Prästafäladen med 1-2 ex (*Tommy Jonsson m fl*) där många fågelskådare rapporterat i samband med att de lyssnade på busksångaren. Rapporter finns också från många andra lokaler i kommunen med en rapport som sticker ut:

- 6 sjungande hanar i området Källstorp – Lönnstorp 2/6 (*David Olausson*)

Nattskärria Som vanligt rapporter från artens vanliga plats på Söderåsen.

- 1-3 spelande hanar 17/5 – 17/6 Traneröds mosse (*Peter Svensson m fl*)

Turkduva Som mest 24 ex vid Gissleberga 12 – 16/12 (*Johan Gustafsson*)

Skogsduva - Vinterfynd:

- 1 ex Duveke 28/1 (*Johan Gustafsson*)
- 30 ex Trolleholm 11/12 (*Mattias Olsson*)
- 40 ex Gissleberga 16/12 (*Johan Gustafsson, Robert Rydbeck*)

Vattenrall

- 1 ex lockläte 14/12 Duveke (*Anders och Git Ahlberg*). Första fyndet i december.

Smådopping även i år flera rapporter om säkerställd eller trolig häckning på flera lokaler i kommunen. Dessutom är det även i år övervintrande exemplar i dammen söder om Trolleholms slott.

Gråhakedopping Flera rapporter om parningsbeteende, bobygge och ruvning från flera lokaler men få ungar i rapporterna. Flera lokaler där arten tidigare varit vanlig står nu tomma men några nya dammar har i stället producerat häckningsindicier.

Skäggdopping Som vanligt få fynd i kommunen.

- 1 ex Trolleholmssjön 23/2 (*Tommy Jonsson*)
- 1 par Trolleholmssjön 22/5 (*Karl-Erik Karlsson*)
- 1 ex Bokholmen 7/8 (*Johan Gustafsson*)

Större strandpipare – fyra fynd av tillfälliga rastare:

- 1 ex Vallarna Teckomatorp 3/5 (*Johan Gustafsson*)
- 1 ex Bare mosse 28/5 (*Johan Gustafsson*)
- 1 ex Prästafäladen 8/7 (*Tommy Jonsson*)
- 1 ex Prästafäladen 14/9 (*Tommy Jonsson*)

Mindre strandpipare – Flera fynd som kan tyda på häckning finns från Prästafäladen (*Tommy Jonsson m fl*) där den häckat tidigare men också från den nya våtmarken vid Lönnstorp/Bare mosse. (*Johan Gustafsson*).

Storspov – Inga säkra häckningar men observationer av spelande individer i lämplig biotop finns från några platser bl a Bokholmen, Rävatofta, Prästafäladen.

Småspov Liksom i fjol två fynd vilket gör att vi nu har 20 fynd i kommunen.

- 1 ex förbiflygande Bokholmen 13/5 (*Johan Gustafsson*)
- 2 ex förbiflygande Bulls måse 19/5 (*Mattias Olsson, David Olausson, Johan Gustafsson*)

Dvärgbeckasin

- Ett ex Svenstorp 27/10 (*Johan Gustafsson*). De flesta fynden av arten görs på hösten.

Havstrut – Som vanligt det senaste decenniet finns ett antal rapporter från våren vid Trolleholmssjön men också några spridda fynd från andra lokaler. Arten är oftast knuten till havsstränder.

Svarttärna - man blir alltid lika glad när man ser den här eleganta fågeln i något av våra vattendrag och hoppas att den skall häcka... Arten är en ovanlig häckfågel i sydsvenska slättsjöar. I år fick vi ett besök i kommunen. Typiskt nog i maj då de flesta fynden gjorts i kommunen även om det också finns från augusti under sydsträcket.

- 7 ex Bokholmen 13/5 (*Johan Gustafsson, David Olausson*) Elfte fyndet i kommunen där de senast sågs 2018. Alla de senaste fynden är från samma lokal.

Silvertärna – fotograferad på häckningsplats på Fårö

Silvertärna – Fjärde fyndet i kommunen, det senaste var 2022 också i Bokholmen.

- 2 ex vid Bokholmen 15/5 (*Johan Gustafsson*).

Fisktärna – fem fynd under året på olika lokaler.

Vit stork – Vi väntar fortfarande på att de första vita storkarna skall etablera sig i kommunen efter det projekt som bedrivs med att föda upp stork i Skåne. Årets resultat är som vanligt magert:

- 1 ex Härsnäs 10/7 (*Magnus Liljefors*)

Ägretthäger – Det finns rapporter från alla årets månader med en viss övervikt för hösten då mer eller mindre stationära individer finns i bl a Trolleholm, Bare mosse, Bolshus, Prästafäladen... Då de rör sig mellan lokalerna är det svårt att avgöra antalet fynd men det finns i år hela 88 rapporter på AP. Detta är naturligtvis delvis samma individer som rapporterats flera gånger. Artens spridning i landet fortsätter.

Ängshök

- 1 adult hona sträckande söder i Norrvidinge 27/8 (*Johan Gustafsson*). 15:e fyndet och fjärde året på rad med fynd. Arten uppges haft några bra år i kärnområdet på Öland.

Brun glada - Fyra fynd under året innebär att det nu gjorts 27 fynd i kommunen. Bara de två senaste åren har det gjorts tre respektive fem fynd och detta återspeglar en ökning för arten i Sverige.

- 1 ex Asks våtmark 8/8 (*Mikael Grantén, Eva-Lotta Grantén*)
- 1 ex Svenstorp 17/8 (*Tommy Jonsson*)
- 2 ex Svenstorp 18/9 (*Anders Jägryd, Karin Jägryd*)
- 1 ex Ekebo 11/10 (*Thomas Kraft*)

Hökuggla – Tofte fyndet i kommunen. Alltid lika spännande när denna art kommer på besök från nordligare trakter.

- 1 ex Duveke 20-21/1 (*Karl-Erik Karlsson m fl*)

Hornuggla – en enda konstaterad häckning nära Svalöv och inga rapporter i övrigt från kommunen – ett svagt år.

- Tiggläte och flygg unge konstaterade vid Munkagårda 12 - 17/5 (*Johan Gustafsson, Tommy Jonsson*)

Kungsfiskare Många rapporter från olika vattendrag i kommunen under året. Arten gynnas av milda vintrar. Svaga indikationer på häckningar i år.

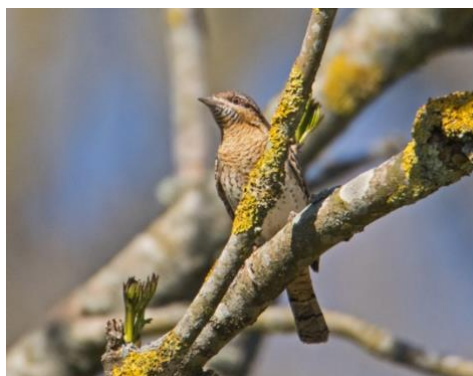
Göktyta Många rapporter om ropande hanar i Svenstorp under året men också från flera lokaler på Söderåsen.

Sommargylling Elfte fyndet i kommunen, det senaste från 2018.

- Ett ex Härnäsammarna 12/5 (*Micael Jonsson*)

Nötkråka - Ett enda fynd under året. När kommer nästa stora invasion av arten?

- 1 ex Hundseröd 7/6 (*Peter G Bengtsson*)

Göktyta i Svenstorp

Pungmes – Första fyndet i kommunen!

En individ konstaterades i Bulls måse den 19/5. (*Mattias Olsson, David Olausson, Johan Gustafsson*) Eftersom lokalen kan anses vara en lämplig biotop för artens häckning rapporterades den som dold. Platsen kontrollerades strax efter detta av de forskare som följer arten men den gick inte att återfinna. Tyvärr tycks arten minska i Sverige. Fotot är inte den aktuella fågeln!

Tofsmes Hela fem fynd under ett år är nytt rekord för kommunen – det tidigare från i fjol var tre fynd. Totalt finns det nu 22 fynd i kommunen. Liksom tidigare är det runt Traneröds mosse som fynden gjorts. Arten är stationär i området och att det är så få fynd beror troligen på låg ornitologisk aktivitet i området.

- 2 st årsungar Traneröds mosse 7/8 (*Håkan Sjöberg*)
- 1 ex Traneröds mosse 10/8 (*Peter Svensson*)
- 1 ex Klåverödsdammens parkering 21/9 (*Petra Borgcrantz*)
- 1 ex Traneröds mosse 10/11 (*Mona Hansson, Lars Mandorf*)
- 1 ex Traneröds mosse 1/12 (*Johan Gustafsson*)

Trädlärka Fyra fynd varav två av sjungande individ:

- 1 ex sjungande Höjebacke 7/3 (*Tommy Jonsson*)
- 1 ex sjungande Jällabjär 6/4 (*Cecilia Wånge, Anders Wånge Kjellsson*)

Backsvala – Ett enda fynd under året. Det finns numera inga naturliga häckningsplatser för arten i kommunen.

- 2 ex sträckande Norrvidinge 27/8 (*Johan Gustafsson*).

Taigasångare - Sjätte fyndet i kommunen. Typiskt nog är alla fynden från september – oktober då arten brukar noteras i Sverige. Häckar som namnet antyder österut.

- 1 ex Svenstorp 14/9 (*Johan Gustafsson*)

Busksångare – Första fyndet i kommunen!

1 ex sjungande Prästafäladen 30/5 – 11/6 (*Sonja Gunnarsson m fl*)

Denna skönsjungande nattfågel har sitt huvudsakliga utbredningsområde i öster, bl a i södra Finland, Baltikum och södra Ryssland. Totalt finns 42 fynd i Skåne. Arten är utseendemässigt svår att skilja från rör- och kärrensångare men när den sjunger är den lätt att känna igen. Liksom taltrasten upprepar den en strof flera gånger innan den byter till en annan med vacker ton och lugnt tempo.

Fotot är en annan individ vid reningsverket i Lund för några år sedan.

Flodsångare – Fjärde fyndet i kommunen. Liksom föregående art sjunger den mest på natten men rösten är ett enformigt skyttlande likt en symaskin.

- 1 ex Teglaröd 2-10/6 (*David Olausson m fl*)

Gräshoppsångare Ett tiotal sjungande hanar har rapporteras under sommaren.

Ringtrast Två fynd är ett normalt år men ovanligt med fynd i mars och på hösten. Totalt finns det nu 32 fynd i kommunen varav endast två från oktober – de flesta fynden gäller vårsträcket i april – maj.

- 1 hane Höje backe 27/3 (*Johan Gustafsson*)
- 1 ex Ekebo 9/10 (*Thomas Kraft*)

Större korsnäbb andra året på rad med fynd av arten i kommunen.

- 2 ex Bare mosse 13/11 (*Johan Gustafsson*)

Tillägg till tidigare år- 2000

Fjälluggla – Första fyndet i kommunen.

En individ fotograferades i Trolleholm den 27/11 2000 (*Christer Dahlgren*) Datumet är lite osäkert men fyndet omnämns i Skånska Dagbladet den 28/11 samma år. Bilderna nedan är avfotograferade från Christers kort vilka han påpassligt dokumenterade fyndet och tack vare dessa är fyndet nu godkänt av regionala rapportkommittén.

Arten häckar åtminstone vissa år med god gnagartillgång i svenska fjällen och kommer mycket sällan till Skåne. Totalt finns 23 fynd genom tiderna i Skåne.

Stort tack till Mattias Olsson för värdefulla synpunkter och korrekturläsning!

Har du synpunkter och frågor om rapporten så är du välkommen:

johangustafsson6@gmail.com

0703963873

Alla rapporter är hämtade från **Artportalen**:

www.artportalen.se

Den som vill veta mer om arterna i Svalövs kommun hittar mycket information på

Microbirding:

www.microbirding.se – Klicka på Svalöv i menyn till höger och bland menyerna överst på sidan som kommer upp väljer du SvaX och klickar sedan på "checklista". Här kan du nu gå in på varje art och se hur vanlig arten är.